

ชื่อเรื่อง	การใช้ประโยชน์ข้าวสารการเกษตรจากสำนักงานกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยางของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง
ชื่อผู้เขียน	นายเนติ เชาวถิต
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์จักรภพ วงศ์ละคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง 2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อด้านการเกษตรยางพาราของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง 3) การใช้ประโยชน์จากข่าวสารสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถาม ประกอบการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลจาก ชาวสวนยางพาราที่มีพื้นที่ในการทำสวนยางพาราเป็นของตนเองและเป็นสมาชิกของศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำปาง จำนวน 134 คน จาก 4 อำเภอ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 50.32 ปี สถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,925.37 บาท มีระดับการศึกษาสูงสุดไม่เกิน ประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่เคยปลูกยางพารามาก่อนที่จะเข้าเป็นสมาชิก เหตุผลคือปลูกเพราะยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจและเห็นว่ารายได้ดี โดยมีการเดินทางจากที่พักอาศัยของตนมายังศูนย์การเรียนรู้หรือแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านยางพาราของชุมชน เป็นระยะทางไม่เกิน 5 กิโลเมตร มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข่าวสารมากที่สุดประมาณ เดือนละ 1-2 ครั้ง

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อด้านการเกษตรยางพารา ของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ในขั้นการรับรู้พบว่า หลังจากที่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกแล้ว เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางพนักงานสงเคราะห์สวนยาง โดยเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องการปลูกและการดูแลยางพารา เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากหน่วยงาน เฉลี่ยปีละ 1-2 ครั้ง ในแต่ละครั้ง ใช้เวลาในการเปิดรับ 1-3 ชั่วโมง ขั้นการสนใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างสนใจการให้ความรู้จากพนักงานมากที่สุด และสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับพันธุ์ยางพารา ขั้นการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือและมั่นใจวิธีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ด้วยการสาธิตจากเจ้าหน้าที่ ตัดสินใจเมื่อมีทางเลือกหรือปัญหาเกิดขึ้น โดยเลือกการปรึกษาผู้ที่มีความรู้ในด้านการเกษตรยางพาราและมีความคาดหวัง

ในการรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่ได้รับจากหน่วยงานเพื่อสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการปลูกและดูแลยางพารา และในขั้นการนำไปใช้ประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักปฏิบัติตามโดยยึดหลักของข้อมูลที่สำคัญมาผสมผสานกับแนวความรู้ที่มีอยู่เดิม โดยมีความพึงพอใจเป็นอย่างมากจากการปฏิบัติ และหลังจากที่นำข้อมูลความรู้ไปปฏิบัติจนเกิดผลแล้ว โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือและยอมรับพนักงานสงเคราะห์สวนยางผู้ให้ข้อมูล

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางของชาวสวนยางพาราในจังหวัดลำปาง แบ่งเป็น 4 ขั้น ในขั้นการรับรู้เกษตรกรเห็นว่า เนื้อหาข่าวสารด้านการเกษตรมีความจำเป็นต่อเกษตรกรมากที่สุด รองลงมาคือ มีความคิดเห็นสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับ มีความกระตือรือร้นต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางหน่วยงานเสมอ โดยเกษตรกรเปิดใจยอมรับข้อมูลข่าวสารของสื่อแต่ละรูปแบบอย่างเต็มที่ และคิดเห็นว่าการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารมีความสนุกสนานไม่น่าเบื่อ ในขั้นการสนใจเกษตรกรเห็นด้วยกับข่าวสารการเกษตรยางพาราที่ทางหน่วยงานถ่ายทอดความรู้ให้ โดยเห็นว่ามีค่าจำเป็นที่ต้องได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ สื่อที่เกษตรกรให้ความสนใจและทำความเข้าใจเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับ คือ การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารโดยพนักงานสงเคราะห์สวนยาง อีกทั้งยังได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรตรงตามความต้องการ และเนื้อหาข่าวสารที่เกษตรกรให้ความสนใจ คือ เรื่องของพันธุ์ยางพาราเพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการทำสวนยางพาราของเกษตรกรมากที่สุด ในขั้นการตัดสินใจเกษตรกรมีความคาดหวังที่จะได้ข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรโดยการถ่ายทอดข้อมูลจากพนักงานผู้ให้ความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ มีความคาดหวังอย่างมากว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้น จะสามารถเป็นประโยชน์ในการทำสวนยางพาราได้ อีกทั้งยังมีความมั่นใจในการตัดสินใจทุกครั้งเมื่อมีทางเลือกหรือปัญหาเข้ามา โดยอาศัยการตัดสินใจด้วยการปรึกษาผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรยางพารา และไม่ลังเลกับความคิดเห็นอื่นๆ ที่ไม่สอดคล้องกับการตัดสินใจของตน หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการทางเลือกในการตัดสินใจแล้ว และในขั้นการนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลข่าวสารโดยรวมของสำนักงานที่ถ่ายทอดมา เป็นประโยชน์สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพาราอย่างมาก โดยรู้สึกพึงพอใจกับมารยาทของพนักงานผู้ให้ความรู้ อีกทั้งข่าวสารของทางสำนักงาน สามารถอำนวยความสะดวกในการนำไปปฏิบัติจริงได้อย่างชัดเจน ทำให้การทำสวนยางพาราสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในส่วนข้อเสนอแนะนั้น อยากให้เพิ่มเรื่องของการให้บริการข่าวสารความรู้ให้ทั่วถึงกับเกษตรกรที่ห่างไกล และปรับปรุงข้อมูลความรู้ให้สามารถประยุกต์และผสมผสานให้เข้ากับสภาพพื้นที่แต่ละรูปแบบของทางภาคเหนือให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Title	Utilization of Agricultural Information from the Office of the Rubber Replanting Aid Fund for Rubber Farmers in Lampang Province
Author	Mr. Naeti Chaowalit
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Jakrapop Wonglakorn

ABSTRACT

The objectives of this study were to explore: 1) demographic characteristics of rubber farmers in Lampang province; 2) behaviors on exposure to media of the farmers; and 3) utilization of agricultural information from the Office of the Rubber Replanting Aid Fund for Rubber Farmers in Lampang province. A set of questionnaires and an interview were used for data collection. This was done with 134 rubber framers in 4 districts of Lampang province.

Findings showed that the rubber farmers were 50.32 years old on average and most of them were married. They had 3-4 family members. The rubber farmers had a monthly income of 9,925.37 baht on average. Most of them were elementary graduates and had never done rubber plantation before being a member of the welfare fund. They decided to do rubber plantation because it was a cash crop and can earn mush incomes. The rubber farmers' residence was far from the rubber plantation center for not more than 5 kilometers. They participated in knowledge exchange on agricultural information for once or twice per month.

There were 4 stages of the farmer behaviors in exposure to media non agriculture (rubber) as follows:

Awareness stage -- The rubber farmers gained agricultural information after they were members of the welfare fund, through staff of the welfare fund. The obtained information was about rubber growing and care-taking. The rubber farmers perceived agricultural information for about 1-3 hours each time.

Interesting stage -- The rubber farmers were interested in the extension of rubber knowledge by staff of the welfare fund, particularly on rubber varieties.

Decision-making stage – The rubber farmers were confident in the demonstration method of knowledge transfer. When having a problem, they asked for advices of someone who is knowledgeable in rubber. Besides, they expected to obtain agricultural information about rubber plantation from concerned agencies.

Adoption stage – Most of the rubber farmers did rubber plantation based on the importance of obtained information and their existing knowledge. The utilization of agricultural knowledge from the Welfare Fund consisted of 4 stages as follows:

Awareness stage – The rubber farmers perceived that agricultural information was essential to them most. This was followed by the following: agreement to the agricultural information; needs for agricultural information from concerned agencies; and the agricultural information transfer was not boring.

Interesting stage – the rubber farmers agreed to agricultural information (rubber plantation) transferred by the welfare fund. It was found that the rubber farmers obtained agricultural knowledge which met their needs. Besides, they were interested in rubber varieties because it had an effect on their rubber plantation most.

Decision-making stage – the rubber farmers expected to obtain agricultural information transferred by staff of the welfare fund. They had a high expectation that obtained agricultural information would be beneficial to their rubber plantation. Their decision-making on rubber plantation was based on suggestions of a person who was knowledgeable in rubber plantation.

Utilization stage – Agricultural information of the welfare fund was beneficial to the rubber farmers. They were satisfied with etiquette or manners of staff of the welfare fund. This was because the staff were willing to offer their services which made the rubber farmers do their rubber plantation effectively. For suggestions, the rubber farmers wanted the welfare fund to extend agricultural knowledge to all farmers in remote areas. Besides, the agricultural knowledge should be improved so that it could be effectively applied to all topographic conditions in northern Thailand.